

**Упитник Министарства грађевинарства, саобраћаја
и инфраструктуре за 2021 годину**

Нинослав Петровић, Милан Петровић,

Учесници, надлежности и извештавање

Упитник МГСИ
2021
Online 09.02.2022

Учесници

На основу Закона о комуналним делатностима (члан 8) Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ) прикупља податке о раду свих предузећа из комуналне делатности, па тако и о предузећима из делатности снабдевања водом и канализације насеља (сектор вода).

Удружење за технологију воде и санитарно инжењерство (УТВСИ) сарађује са МГСИ у прикупљању података, провери њиховог квалитета и изради годишњег извештаја.

Светска банка (WB) преко Удружења водовода подунавских земаља (IAWD), а у оквиру (DWP) пружа стручну и финансијску подршку наведеним активностима, уз настојање да оне постану технолошки напредније (увођење DCM-а тј. прикупљања података преко интернета) и самоодрживе.

Остали учесници:

Привредна комора Србије – Удружење за комуналне делатности (ПКС)

Удружење водовода и канализације Србије (УВКС)

Удружење за
технологију воде и
санитарно
инжењерство

Основни подаци за израду извештаја се добијају из два извора:

1. Редовни годишњи упитници МГСИ

2. Подаци РЗС:

- Еко билтени,
  - Статистички годишњази Србије, публикације „општине и региони у Републици Србији“
  - Саопштења „Снабдевање питком водом“ и „Отпадне воде из насеља“,
  - Процене становништва,
  - ...
- Остали извори података су:
- Годишњи извештаји о здравственој исправности воде за пиће јавних водовода и водних објеката у републици Србији (Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“)
  - Јавно доступни подаци из Агенције за привредне регистре (АПР)
  - Подаци Министарства заштите животне средине (Агенција за заштиту животне средине)
  - Друга документација УТВСИ и пројектаната.

Извештавање

Резултат рада МГСИ и УТВСИ је, као што је наведено, вишеструк:

- база података о предузећима сектора вода
- одговарајући извештаји о раду предузећа:
  - редовни годишњи извештаји
  - извештај за 2020 о стању по групама предузећа сличне величине
  - извештаји за одређени временски период (2015 -2020), (2005 – 2020)

МГСИ, преко добијене базе података и наведених извештаја, остварује увид у рад комуналних предузећа, добија општу оцену стања сектора вода у републици и извештава Владу Србије о том стању. Прихваћен извештај се објављује на интернет страници Министарства.

УТВСИ формира базу података о снабдевању водом и каналисању насеља: о коришћењу воде и губицима, о организацији предузећа овог сектора, о финансијским условима и резултатима пословања... Извештај УТВСИ добијају МГСИ, Републичка дирекција за воде, ПКС, сва предузећа сектора вода и други заинтересовани, а објављују се на интернет страници УТВСИ и на одговарајућим стручним скуповима.

Светска банка ради на увођењу система праћења и поређења резултата рада предузећа сектора вода („бенчмаркинг“). Овај систем омогућава праћења рада и резултата сваког појединачног предузећа у посматраном периоду и поређење са другим предузећима у земљи и подунавском сливу.

Прикупљени подаци се објављују на интернет страници IAWD:

<http://www.danubis.org/serbia/baza-podataka-o-preduzecima/pokazatelji-poslovanja-preduzeca/>

Предузећа сектора вода у Србији, слањем попуњених упитника испуњавају своју законску обавезу, а увидом у податке и извештаје могу проверити своје место у делатности тј. ниво услуга које пружају, и пронаћи које параметре свог рада треба и могу да поправе.

Запажања и напомене

Упитник МГСИ
2021
Online 09.02.2022

Вишегодишњи пресек стања на прикупљању и обради података о предузећима сектора је дат у следећој табели:

Ставка	Подаци за годину						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Прикупљено упитника	145	146	152	126	140	141	143
Искоришћено	119/135	139	141	109	119	133	129
Без одговора или поправке	31	15	14	46	35	19	32
Неупотребљиво	2	7	1	2	2	2	2

Напомена: У Србији постоји 145 предузећа градских/општинских центара и тридесетак већих општинских предузећа

Може се констатовати да је број прикупљених упитник прилично висок, али да и даље има предузећа која не испуњавају своју законску обавезу.

Део кривице за овакву ситуацију носе и органи ЈЛС, који понекад не проследе упитнике свом локалном предузећу, а понекад не проследе одговоре Министарству.

У јануару 2021 је УТВСИ спровело анкету о односу предузећа ВиК према упитнику МГСИ и извештајима УТВСИ, где је већина од око 90% предузећа одговорила да је задовољна сарадњом са УТЦИ, а чак 100% да је задовољно извештајима које добија.

Квалитет одговора и основне грешке

Квалитет одговора на питања из упитника је сваке године све бољи.

Има међутим и случајева као што су одбијање да се поправе погрешни одговори, „насумично“ попуњавање упитника без везе са стварним подацима или преписивање података из неке од претходних година.

У неким предузећима се особе које попуњавају упитнике мењају из године у годину, а да се „нове“ особе не упознају са одговорима из претходних година, како би могле да пошаљу одговоре у складу са претходно датима. УТВСИ је ове године, у жељи да помогне попуњавање упитника, свим предузећима послало њихове сопствене упитник са одговорима из претходним годинама, како би одговорни могли да дају конзистентне одговоре.

Основне грешке при попуњавању упитника се могу свести на следеће:

1. Погрешан формат бројева. Наш стандард је да се тачке користе за групе хиљада, а запете за децималне бројеве:

1.234.567,89 а не 1,234,567.89 или 1,234,567,89 или 1.234.567.89 и слично.

2. Нека питања се, нарочито у организационом и финансијском делу упитника, постављају на више начина, у циљу сагледавања утицаја компоненти показатеља, као на пример:

- Број запослених
- Приходи предузећа
- Расходи предузећа,

где је (2 + 2) најчешће једнако 4, али (3 + 1) није увек.

3. Уместо одговора „НП“ објасните разлог због којег нема неког податка.

4. Не остављајте питања без одговора. Ако нема тачног одговора, унесите своју најбољу процену – нико не зна боље.

Снабдевање водом и
каналасање насеља у
Србији – техно-
економски показатељи
рада предузећа ВиК у
2020 години
Online 09.02.2022

Хвала на пажњи

Удружење за
технологију воде и
санитарно
инжењерство